

1^e Bestuursrapportage & 2e Nieuwsbrief 2021

26-07-2021

Definitief vastgesteld door raad dd. 8 juli 2021

Via de regeling 'Mentale ondersteuning en perspectief voor jeugd en jongeren' is € 7.500 toegekend voor inzet van de POH. Daarnaast heeft het Rijk in een vooraankondiging laten weten dat er landelijke € 600 miljoen ter compensatie van de tekorten op de jeugdhulp beschikbaar komt. (Beide regelingen zijn ook apart genoemd in deze nieuwsbrief).

Een deel van de landelijke compensatie is bestemd voor de inzet van de POH en maakt deel uit van (landelijke) maatregelen om de kosten te beheersen. In de meicirculaire wordt het precieze bedrag bekend. De verwachting is dat het voor Ouder-Amstel om ongeveer € 6.000 gaat. In totaal is daarmee dit jaar € 13.500 beschikbaar.

We zetten de middelen in te voor (tijdelijke) extra inzet van de POH ter ondersteuning van jeugdigen met j-GGZ problematiek (als gevolg van de coronamaatregelen.) Ook willen we de middelen laten bijdragen aan een versterking van de verbinding tussen de gemeentelijke (jeugd-)zorg en het medisch domein. Uitwerking vindt plaats in overleg met (huis-)artsen.

Ontwikkelingen Jeugdhulp (nadelig € 85.000, nadelig € 22.000 nadelig € 5.000)

Ontwikkeling financiën Jeugdhulp 2021

Prognose 2021 (85.000 nadeel)

Het totaal begrootte budget voor 2021 bedraagt € 2,9 miljoen. De prognose met de ons nu bekende gegevens is dat er naar verwachting € 2.985.000 miljoen uitgegeven wordt dit jaar. Tot en met april waren de prognoses nog binnen begroting maar met de laatste cijfers van de maand mei zien wij dat er een tekort verwacht wordt aan het eind van dit jaar. Door de maandelijkse monitoring zien we dat de ruimte voor nieuwe instroom de afgelopen periode sneller opgevuld is dan verwacht. Op basis van de ons nu bekende cijfers per 1 juni, bedraagt het tekort € 85.000 en daarom wordt voorgesteld de begroting 2021 hier op aan te passen.

Voor het tekort zijn meerdere oorzaken.

1. De corona maatregelen die tot recent volledig van kracht waren hebben ook in onze gemeenten een effect op de (mentale) gezondheid van jeugdigen met als effect dat de instroom toe neemt en de uitstroom trager gaat.
2. Daarnaast hebben we te maken met een financieel effect omdat we vanaf 1 januari 2022 een nieuw stelsel ingaan voor de hoogspecialistische jeugdhulp (segment C).

Sinds 1 januari hebben wij voor segment C een gereguleerde wachtlijst ingesteld. Via gereguleerde wachtlijsten sturen we op de instroom van cliënten. De regulering kent ook uitzonderingen voor bijvoorbeeld cliënten die in een crisis terecht komen of naar onze gemeente verhuizen. Zij behouden de zorg die zij al ontvingen. Per 31 mei staan er 2 jongeren op de wachtlijst.

Ontwikkelingen de regionaal gecontracteerde jeugdhulp

Wij onderscheiden de hoog- en enkelvoudig specialistische jeugdhulp (respectievelijk segment C en B).

We zien een toename van de vraag naar zowel B als C zorgvormen. Oorzaken zijn een:

1. Toegenomen vraag naar jeugd-GGZ door corona. Dit is veelal aanbod uit segment B.
2. Toename in segment B omdat instroom in segment C door de genomen maatregelen begrensd is.
3. Omdat we eind van dit jaar over gaan naar een nieuw jeugdhulpstelsel met een andere financieringssytematiek, is er een gewijzigde procentuele verdeling over de boekjaren bij doorlopende trajecten met een negatief effect in 2021. *Voorbeeld: De*

kosten voor een traject wat in 2020 start komt voor 70% ten laste van 2020. De overige 30% komt ten laste van 2021. Eind 2020 zijn er trajecten aangevraagd en voor 30% meegenomen in de prognose voor 2021. Een deel van de trajecten is echter in 2021 gestart. Het gevolg is dat niet 30% maar 70% ten laste komt van 2021. Vooruitlopend op de conversie (de manier waarop we kosten verrekenen voor cliënten die ook in 2022 zorg zullen ontvangen) brengen we niet 70% maar 100% ten laste van 2021.

Ontwikkelingen in de lokaal gecontracteerde jeugdhulp, Landelijk gecontracteerde zorg (LTA) en Gecertificeerde Instellingen.

Voor specifieke cases zijn er in totaal 6 overeenkomsten afgesloten, uitgebreid of gecontinueerd waardoor de kosten voor de lokaal gecontracteerde zorg iets toegenomen zijn. Sinds januari zijn er geen nieuwe overeenkomsten afgesloten. Ook bij de landelijk gecontracteerde zorg is er instroom geweest met een stijging van de kosten tot gevolg.

Extra Middelen Rijk voor de Jeugdzorg

De gemeenten krijgen dit jaar € 611 miljoen extra om de acute problemen in de jeugdzorg aan te pakken, waarvan € 493 miljoen in het gemeentefonds en € 118 miljoen via specifieke uitkeringen. Dit als aanvulling op de eerdere € 300 miljoen. In ruil daarvoor moeten de gemeenten wel extra jeugdzorgactiviteiten verrichten, zodat het gemeentelijke tekort niet per definitie € 611 miljoen kleiner wordt. Het is dus goed om te beseffen dat deze middelen niet alleen ingezet kunnen worden om gaten in de begroting te dekken, zeker aan de specifieke uitkeringen zitten bestedingsverplichtingen aan vast. Denk hierbij aan het oplossen van wachtlijst problemen bij specifieke instellingen.

Het college zal in een begeleidende notitie, die u kunt verwachten voor behandeling van de Burap en de Kadernota in commissie, een beeld schetsen van de effecten van de mei circulaire. In die notitie krijgt de raad ook inzicht in de exacte bedragen voor Ouder-Amstel met betrekking tot de jeugdzorg .

Aanbesteding Segment B (nadeel 22.000 - incidenteel)

Samen met Amsterdam en de DUO-gemeenten moeten wij in navolging van de intensieve specialische Jeugdhulp ook dit jaar de lichte specialistische Jeugdhulp aanbesteden. De DUO-gemeenten stellen hiervoor gezamenlijk een tijdelijke projectleider aan om samen met het team van Amsterdam de aanbesteding zowel inhoudelijk als technisch te begeleiden. Ouder-Amstel draagt conform de verdeelsleutel bij aan een gezamenlijke projectleider met € 22.000. Deze eenmalige extra investering is financieel verreweg de beste oplossing voor Ouder-Amstel om deze verplichte aanbesteding uit te voeren. Elk ander alternatief gaat van de gemeente meer inzet en middelen vragen.

HB+ voorziening Elementa (€ 5.000 nadelig - structureel, nieuw beleid)

Het pilotproject HB+ voorziening Elementa biedt sinds schooljaar 2019-2020 begeleiding aan vastgelopen meer- en hoogbegaafde leerlingen. De pilot wordt tot de zomer gefinancierd uit de de reserve Collegeprogramma. De Portefeuillehouder heeft in april in het OOGO met samenwerkingsverband Amstelronde passend onderwijs de evaluatie van de voorziening besproken. De voorziening voorziet in een behoefte. Verwacht wordt dat de voorziening ook de komende jaren meerwaarde zal hebben voor deze doelgroep en daarmee langdurig verzuim en thuiszitten beperkt en tegelijkertijd besparingen in de jeugdzorg kan opleveren. In het najaar van 2017 is een onderzoek uitgevoerd naar hoogbegaafdheid. Uit dat onderzoek is gebleken dat er noodzaak was tot verbetering en versterking van het onderwijs voor hoogbegaafde leerlingen. De basisondersteuning binnen de scholen in de regio Amstelland is de afgelopen jaren

dan ook verbeterd en alle scholen hebben de beschikking over een HB-expert. Zo'n 10% van de hoogbegaafde leerlingen hebben meer ondersteuning nodig. Dit zijn de zogenaamde dubbelbijzondere leerlingen; kinderen die naast hoogbegaafdheid nog een andere diagnose hebben. Daartoe is Elementa opgezet, een HB+ voorziening die vastgelopen meer- en hoogbegaafde leerlingen in regio Amstelland een plek biedt waarin ze zo thuisnabij en inclusief als mogelijk begeleiding kunnen krijgen.

Een dergelijke voorziening sluit aan bij de bestuurlijke uitgangspunten jeugd die door de vier Amstelland gemeenten zijn opgesteld:

- Integrale zorg met duidelijkheid over de regie: één gezin, één plan.
- Eerder zorg bieden om inzet van (hoog-)specialistische jeugdhulp te voorkomen.

Hoogspecialistische jeugdhulp 2022

In februari zijn overeenkomsten gesloten met tien zorgaanbieders (kernpartners) die vanaf 2022 de hoogspecialistische jeugdhulp in de DUO-gemeenten gaan leveren. Het gaat om hulp en ondersteuning aan (kwetsbare) jeugdigen en gezinnen met complexe problematiek.

Met deze tien kernpartners organiseren we de jeugdhulp vanaf 2022 op een gebiedsgerichte wijze. De kernpartners dekken, met hun samenwerkingspartners, bijna 95% van ons huidige cliëntenbestand. Hetgeen nog ontbreekt wordt tijdelijk apart ingekocht met als streven om dat op termijn alsnog onder te brengen bij de kernpartners.

Implementatie

Beleidteams van de DUO-gemeenten en Duo+ werken nauw samen om de operationalisering per 01-01-2022 mogelijk te maken. In de aanloop naar 1 januari zijn de DUO-gemeenten inmiddels ook in gesprek met de tien gecontracteerde kernpartners. Stappen zijn gezet om eind van dit jaar een nieuwe Verordening jeugdhulp 2022 en verder vast te stellen. De verwachting is dat rond de zomer een concept door het college vastgesteld wordt waarna de inspraakperiode begint.

Gereguleerde wachtlijsten Jeugdhulp

Zorgaanbieders van hoogspecialistische zorg krijgen elk jaar een normbudget (budgetplafond). Bij dreigende overschrijding stromen er geen jeugdigen/gezinnen in. Zorgaanbieders zijn verplicht om dan contact op te nemen met de gemeente. Bij eventuele nieuwe instroom wordt er gewerkt met (gereguleerde) wachtlijsten.

De gemeente heeft een urgentieteam samengesteld die beoordeelt of instroom noodzakelijk is of kan wachten. Het team bestaat uit deskundigen die op zorginhoud de urgentie bepalen. Doel van de werkwijze is om zoveel als mogelijk te voorkomen dat kwetsbare jeugdigen/gezinnen onnodig lang wachten op zorg, risico's op onveiligheid toenemen of problematiek verergerd. Als het team beoordeelt dat instroom noodzakelijk is, leidt dat tot een overschrijding op het normbudget voor de betrokken zorgaanbieder.

Op peildatum 1 mei staan er twee mensen op de wachtlijst

(Enkelvoudige) specialistische jeugdhulp 2022

De huidige contracten met zorgaanbieders van de (enkelvoudige) specialistische jeugdhulp lopen eind van dit jaar van rechtswege af. De DUO-gemeenten gaan ook deze vorm van zorg in samenwerking met Amsterdam aanbesteden. De voorbereidingen daarvoor zijn inmiddels begonnen.

Jeugdhulp Ontwikkelingen in aantal

In 2020 zijn er in totaal 240 trajecten toegekend. We zien dit aantal in het eerste vier maanden van 2021 stijgen naar 273.

In segment C (hoogspecialistisch) is een stijging, zij het licht; van 62 naar 68. De grootste stijging zien we in segment B zorg (specialistisch): van 193 naar 205. Verklaring daarvoor is dat er een toegenomen vraag is naar j-GGZ als gevolg van de coronamaatregelen. Ook sturen we sterker op instroom in het C segment. Effect daarvan is dat er vaker relatief lichtere zorg uit segment B ingezet wordt.

In tegenstelling tot segment C waarin we met normbudgetten (budgetplafonds) werken, doen we dat in B bewust niet. We stimuleren daardoor de inzet van lichtere zorg (in plaats van de zwaardere zorg uit segment C). Segment B zorg is relatief licht, wordt gedurende een kortere periode ingezet en is minder kostbaar.

2.2.3 Sport, cultuur en recreatie

Lokaal sportakkoord (€ 20.000 incidenteel, budgetneutraal via middelen algemene uitkering)

Vanuit het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport is het Nationaal Sportakkoord ontwikkeld in 2019. Landelijk werden gemeente gestimuleerd om dit lokaal verder uit te rollen door met verschillende partijen een lokaal sportakkoord te ontwikkelen. Er werden middelen beschikbaar gesteld voor een sportformateur om het proces te begeleiden en uitvoeringsbudget om de gemaakte plannen uit te kunnen voeren. De sportformateur heeft eind 2020 een lokaal sportakkoord op hoofdlijnen ingediend en er is uitvoeringsbudget aangevraagd voor het jaar 2021. Deze middelen zijn in maart 2021 toegekend en bedragen € 20.000. Het bedrag wordt uitgekeerd via het gemeentefonds en zal in 2021 uitgegeven worden in het kader van de uitvoering van het sportakkoord.

Subsidieprogramma 2021 (€ 30.000 positief - structureel, bestaand beleid, zie ook programma financiën, per saldo budgetneutraal verwerkt)

Jaarlijks wordt in december het subsidieprogramma voor het daaropvolgende jaar vastgesteld. In de begroting worden de primitieve subsidiebedragen opgenomen, terwijl de indexering over de exploitatiesubsidies pas wordt vastgesteld in het subsidieprogramma aan het einde van het jaar. Middels deze eerste Burap worden de primitieve subsidiebedragen opgehoogd vanuit de stelpost indexeringen, opgenomen onder programma financiën. In totaal is er sprake van het indexeren van 8 van de 26 subsidierelaties voor een totale indexeringsbedrag van € 30.296.

Buitensportplek (€ 10.000 budgettair neutraal - incidenteel, bestaand beleid)

Vanuit de Sportnota (2017-2024) is in totaal € 40.000 beschikbaar gesteld voor de realisatie van een buitensportplek. In Ouderkerk aan de Amstel is eind 2019 het calesthenicspark neergezet (€ 30.000) en voor Duivendrecht is er nog een bedrag van € 10.000 beschikbaar. Deze middelen staan in de reserve Colleprogramma en worden hier aan onttrokken om in 2021 over te kunnen gaan tot de realisatie van deze buitensportplek.

Corona ondersteuning lokale culturele infrastructuur (€ 10.000 incidenteel, beleid als gevolg coronacrisis)

Vanuit het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zijn er via het gemeentefonds middelen ter beschikking gesteld voor de instandhouding van de lokale culturele infrastructuur, die het zwaar hebben vanwege de maatregelen omtrent corona.